

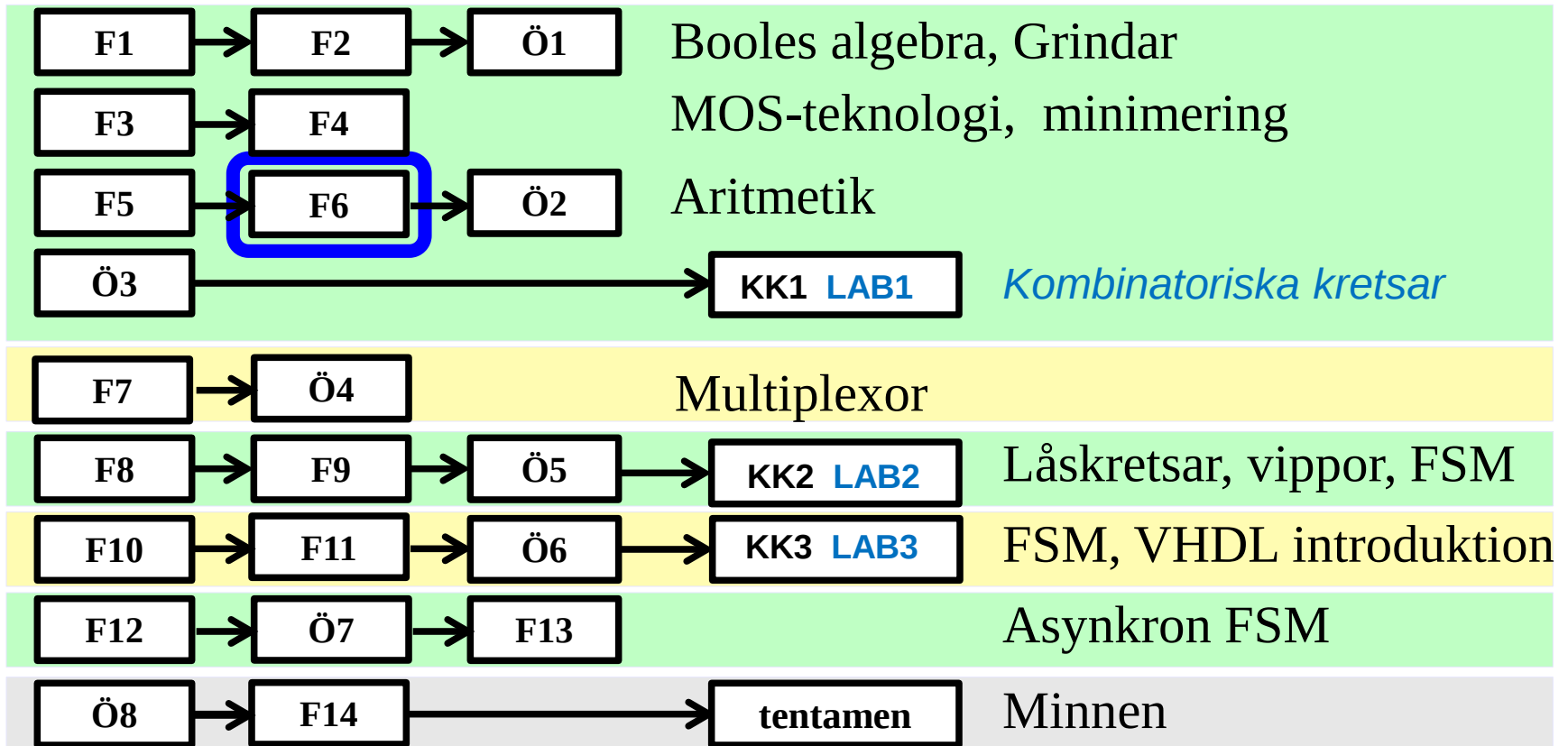
Digital Design IE1204

Kursomgång för Högskoleingenjörsinriktningarna:
Datateknik, Elektronik och Datorteknik.

F6 Digital aritmetik II

`william@kth.se`

IE1204 Digital Design

*Föreläsningar och övningar bygger på varandra! Ta alltid igen det Du missat!
Läs på i förväg – delta i undervisningen – arbeta igenom materialet efteråt!*

Detta har hänt i kursen ...

Decimala, hexadecimala, oktala och binära talsystemen

AND OR NOT EXOR EXNOR Sanningstabell, mintermer Maxtermer PS-form

Booles algebra SP-form deMorgans lag Bubbelgrindar Fullständig logik

NAND NOR CMOS grindar, standardkretsar Minimering med Karnaugh-diagram 2, 3, 4, 5, 6 variabler

Registeraritmetik tvåkomplementrepresentation av binära tal

Additionskretsar

Talrepresentation

Ett tal kan representeras binärt på många sätt.

De vanligaste taltyperna som skall representeras är:

- Heltal, positiva heltal (eng. integers)
ett-komplementet, två-komplementet, sign-magnitude
- Decimala tal med fix tal-område
Fix-tal (eng. fixed-point)
- Decimala tal i olika talområden
Flyt-tal (eng. floating-point)

Heltal

Positiva Heltal:

-2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
0	1	1	0	1	1	0	1

$$= 1 \cdot 2^6 + 1 \cdot 2^5 + 1 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^0 = 109$$

Negativa Heltal:

-2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
1	1	1	0	1	1	0	1

$$= -1 \cdot 2^7 + 1 \cdot 2^6 + 1 \cdot 2^5 + 1 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^0 = -19$$

Multiplikation av två positiva heltal

$$\begin{array}{rcccccccc}
 & & & & & 0 & 0 & 1 & 0 \\
 & & & & & 1 & 0 & 1 & 1 \\
 \hline
 & & & & 0 & 0 & 1 & 0 & \leftarrow \\
 & & 0 & 0 & 1 & 0 & & & \leftarrow \\
 & 0 & 0 & 0 & 0 & & & & \leftarrow \\
 + & 0 & 0 & 1 & 0 & & & & \leftarrow \\
 \hline
 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0
 \end{array}$$

2
*11

Skifta, addera
multiplikanden eller 0

=22

Multiplikation med teckenbit

Teckenbiten har negativ vikt!
=> Två-komplementera!

				0	0	1	0		2
	*			1	0	1	1		-5
				0	0	1	0		
				0	0	1	0		
				0	0	0	0		
	+	1	1	1	0				
		1	1	1	0	1	1	0	-10

Teckenbiten på det andra stället

Teckenförläng! (Sign Extension, här till 7 bitar)

				(1)	0	1	1	-5
	*			0	0	1	0	2
				0	0	0	0	
→		(1	1)	1	0	1	1	
				0	0	0	0	
	+	0	0	0	0			
		1	1	1	0	1	1	-10

Multiplikation av två negativa tal

Teckenförläng! →

Teckenbiten har negativ vikt!
=> Två-komplementera!

				1	0	1	1	-5
	*			1	0	1	1	-5
		1	1	1	1	0	1	1
		1	1	1	0	1	1	
			0	0	0	0		
+		0	1	0	1			
		0	0	1	1	0	0	1
								+25

Svar 7-bitar med tecken

Eller så gör vi det enkelt för oss

Använd enbart positiva tal i multiplikationen

Konvertera till positiva tal

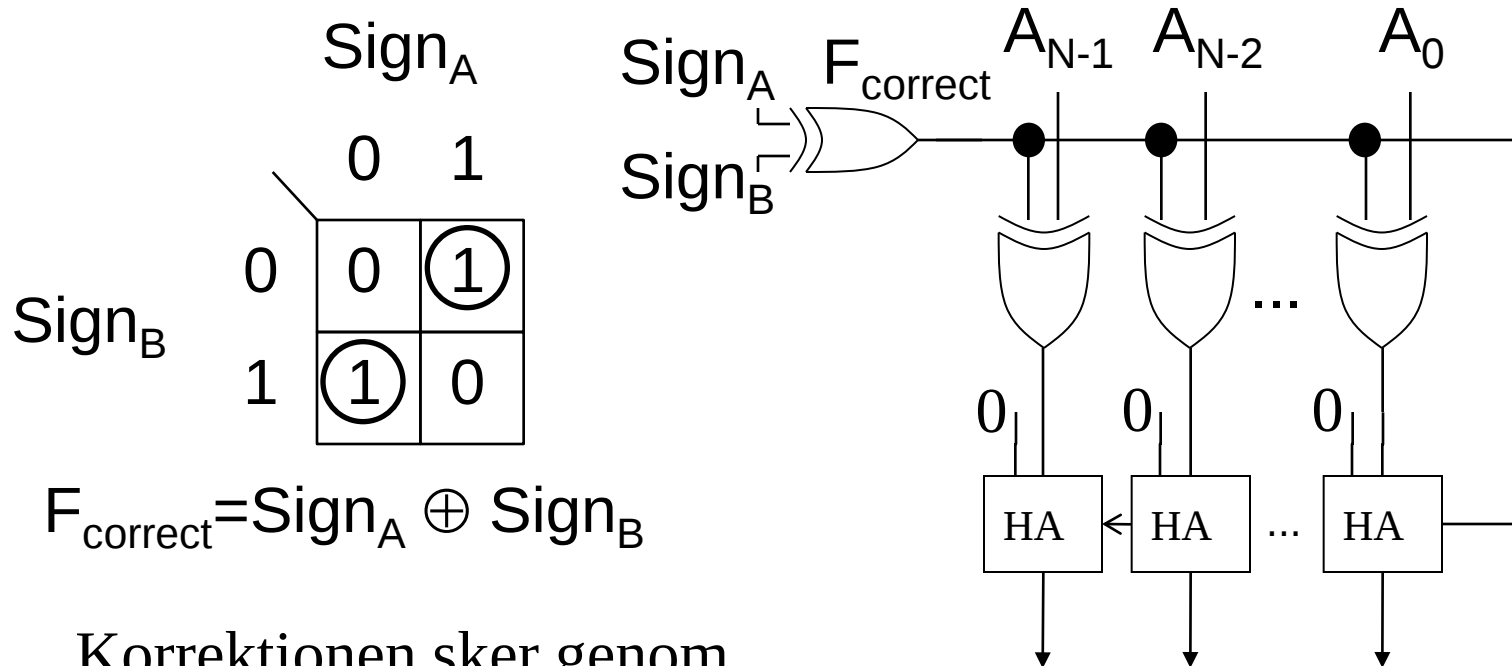
Håll reda på resultatets tecken

$$(+) \cdot (+) \Rightarrow (+) \quad (+) \cdot (-) \Rightarrow (-)$$

$$(-) \cdot (+) \Rightarrow (-) \quad (-) \cdot (-) \Rightarrow (+)$$

Två-komplementera till negativt tal om
nödvändigt

Enkel lösning, forts ...

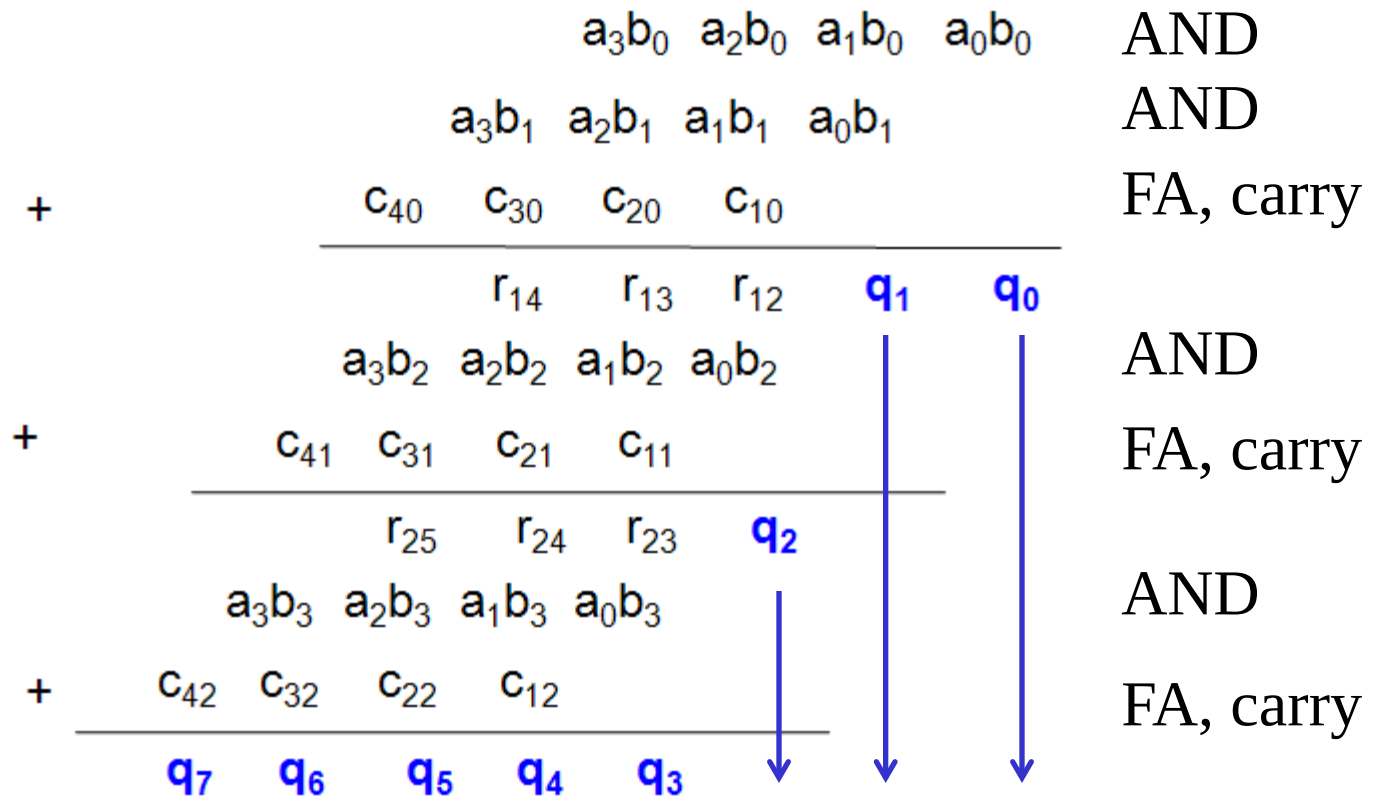

Korrektionen sker genom att man invertera bitarna och lägg till 1

2's complement of Product, when correction is needed.

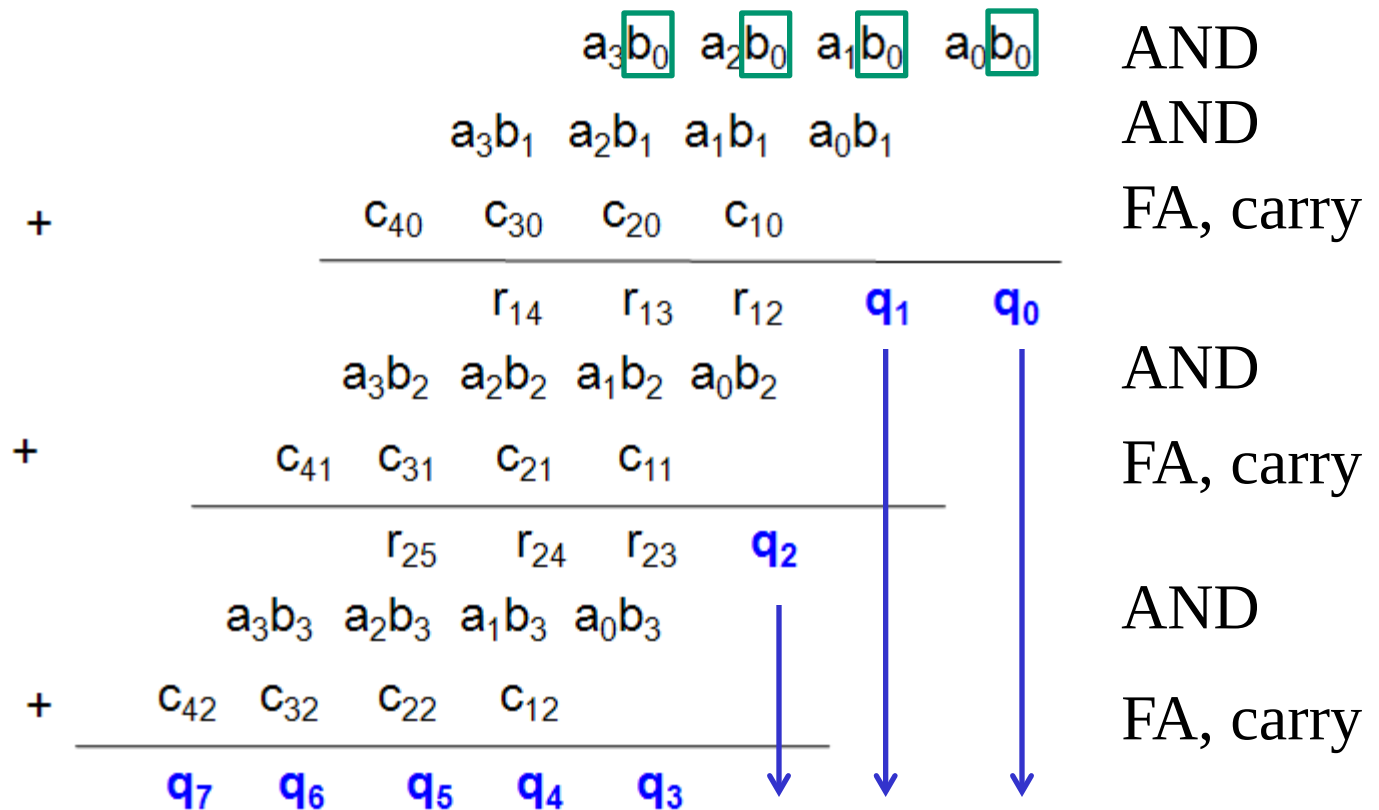
Multiplikation (två positiva tal)

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

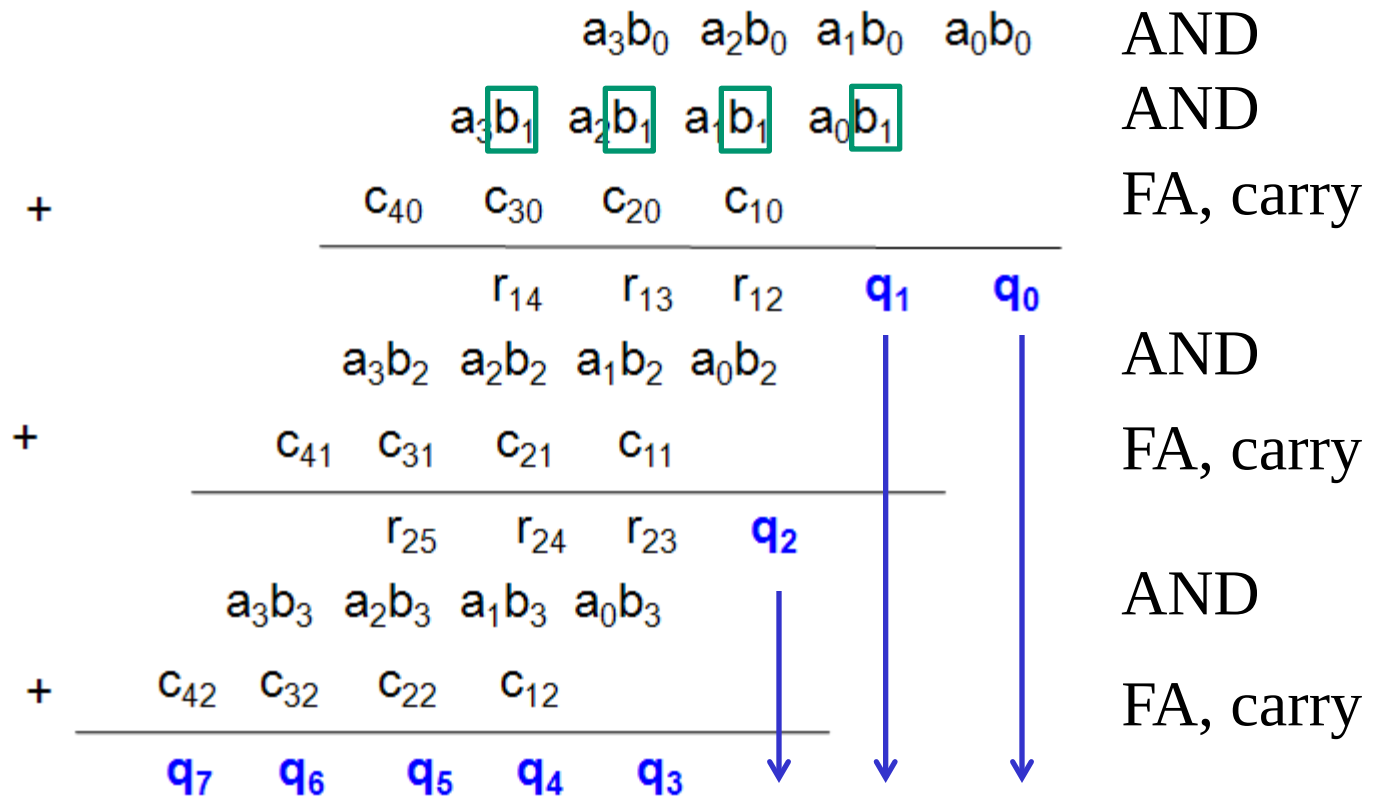
Multiplikation (två positiva tal)

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1\boxed{b_0}) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

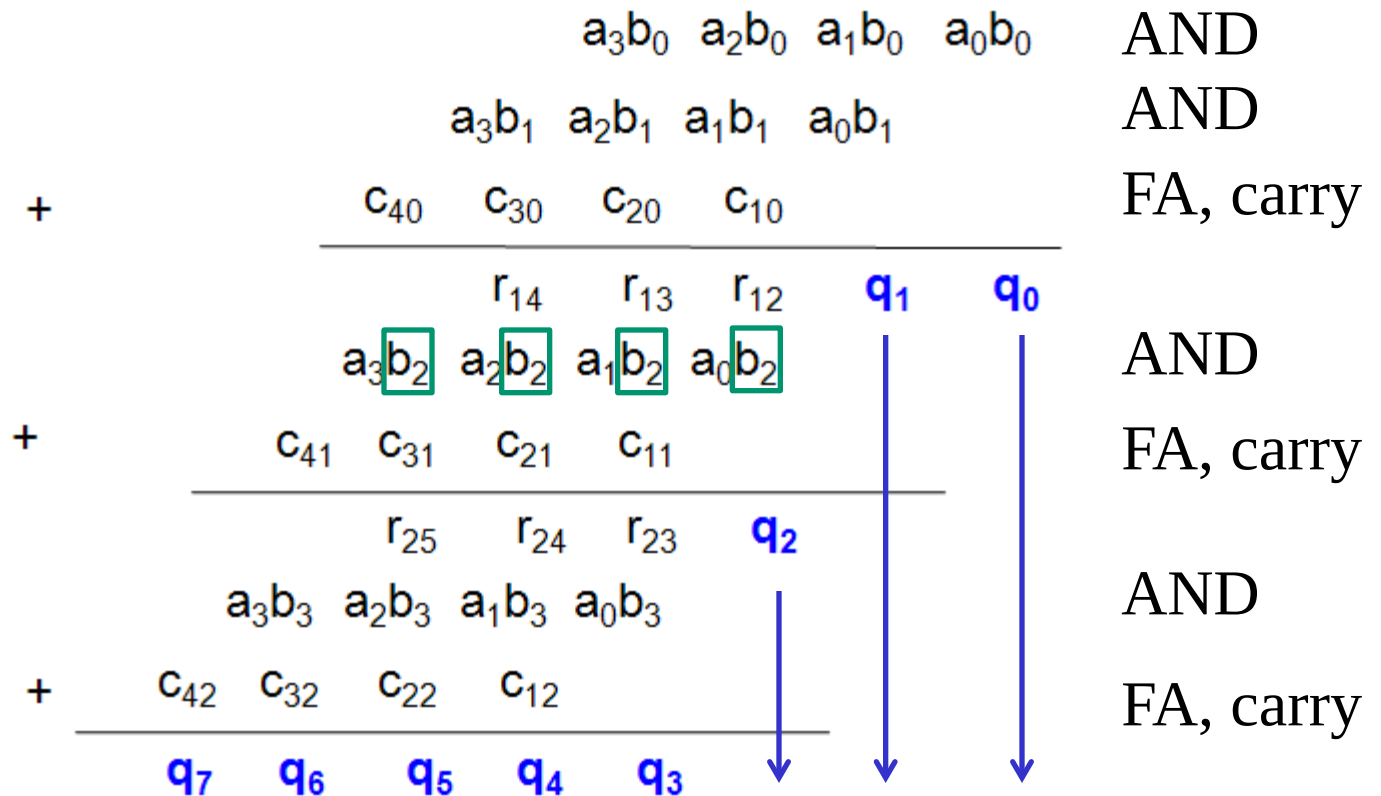
Multiplikation (två positiva tal)

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2\boxed{b_1}b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

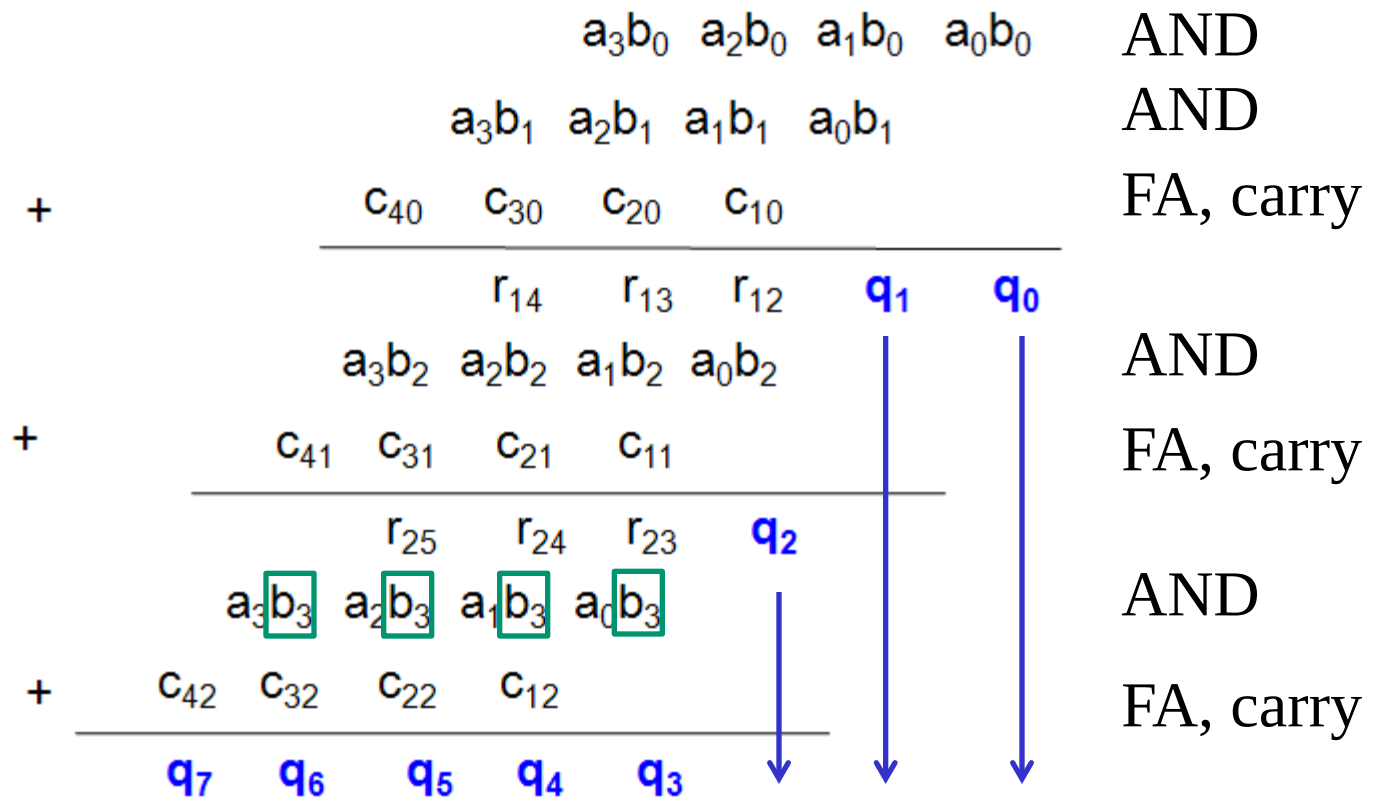
Multiplikation (två positiva tal)

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3\boxed{b_2}b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

Multiplikation (två positiva tal)

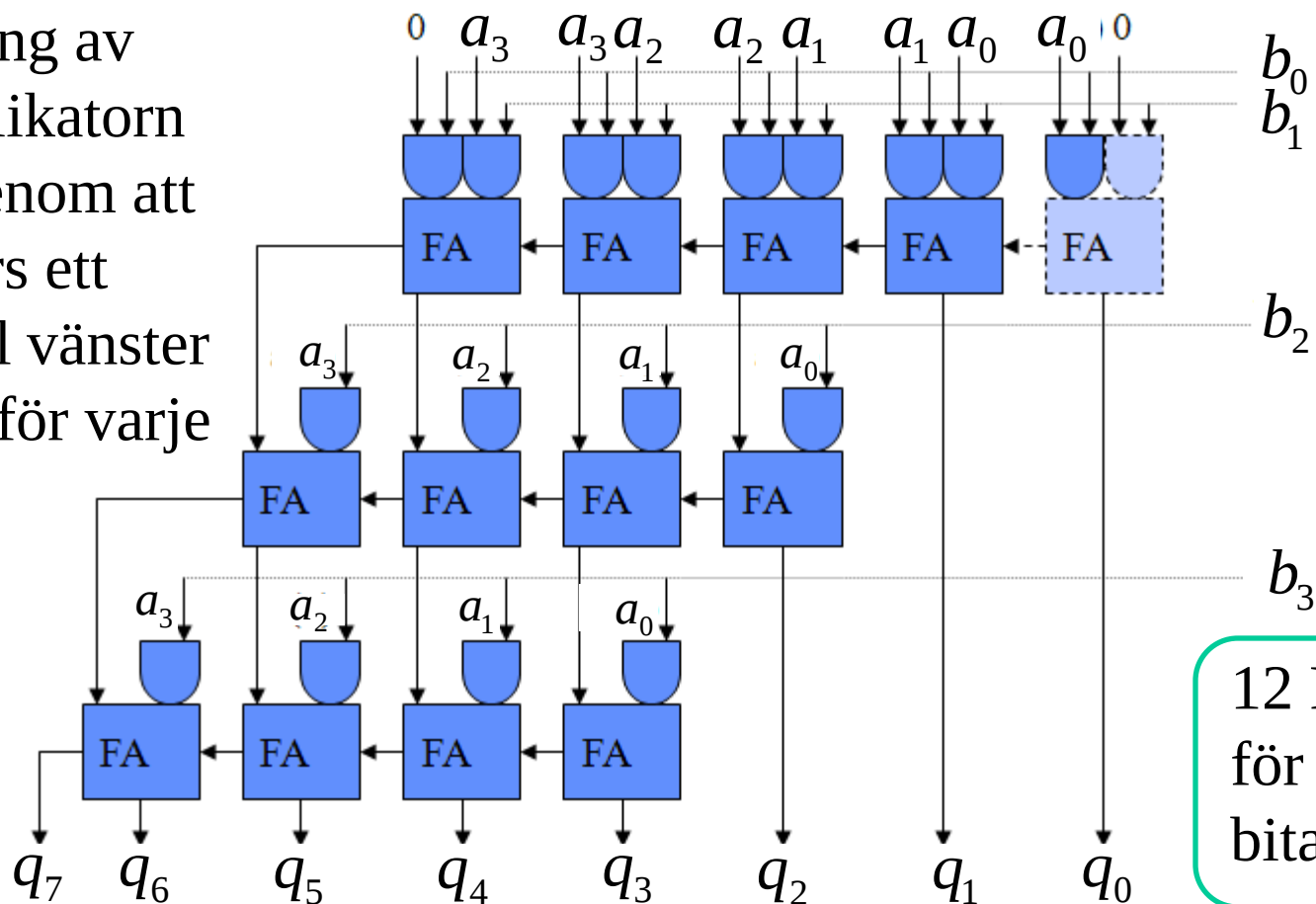
$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (\boxed{b_3}b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

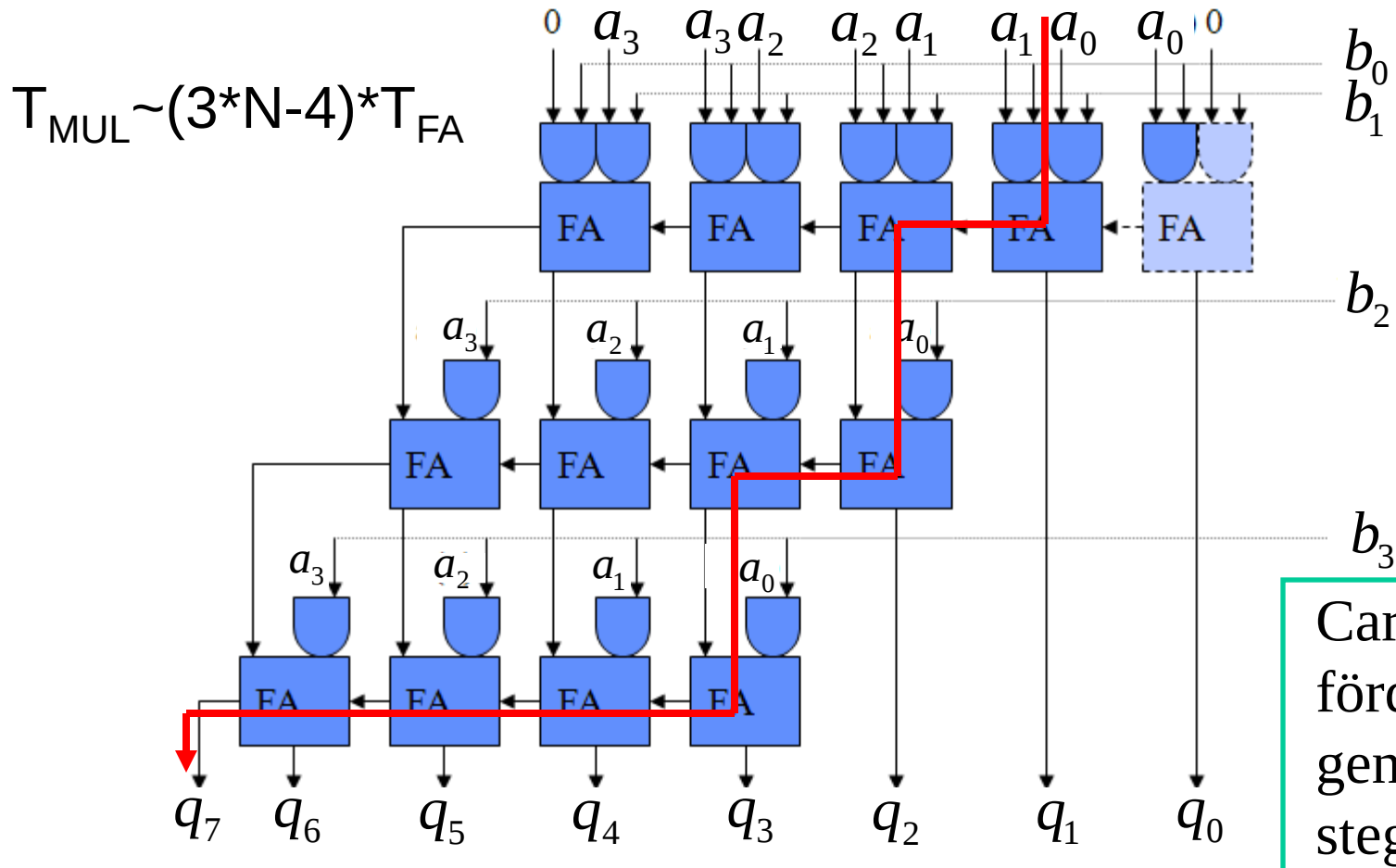
Multiplikation (två positiva tal)

Skiftning av multiplikatorn sker genom att den förs ett steg till vänster i nätet för varje nivå

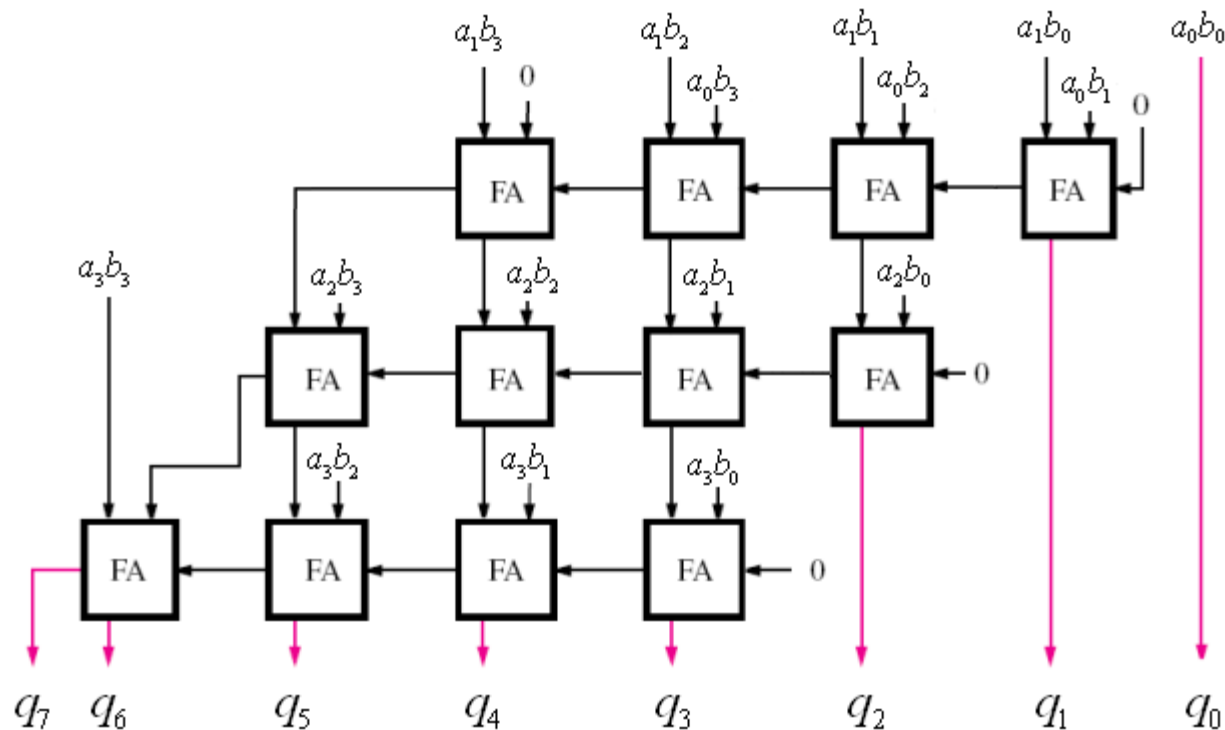

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

Multiplikation (två positiva tal)

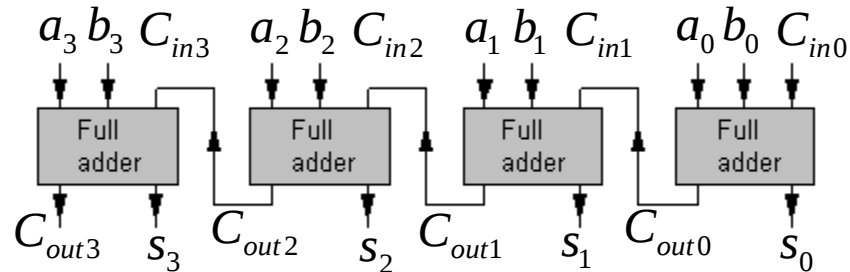

Kan bitarna adderas i någon annan ordning?

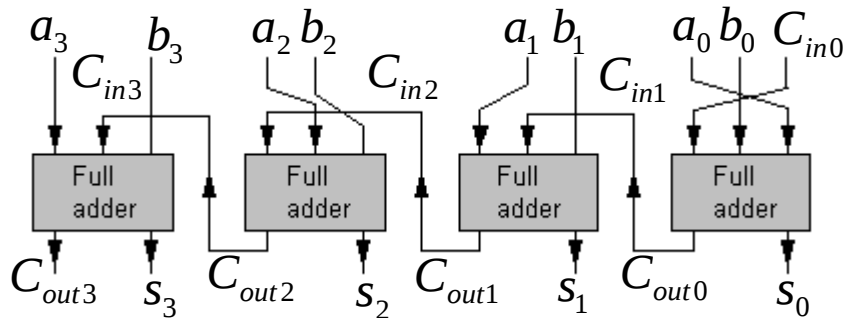
Snabbfråga

Ripple Carry-adderaren:

- Vad händer om man *förväxlar* ledningarna a b C_{in} ?

Här har någon
rört till det
ordentligt med
ledningarna!

a) Katastrof!

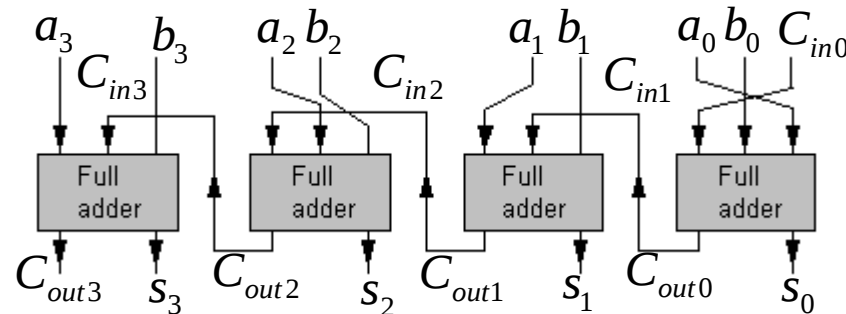
b) Don't care!

***Diskutera fram svaret tillsammans med din
bänkgranne!***

William Sandqvist william@kth.se

Snabbfråga

b) Don't care!

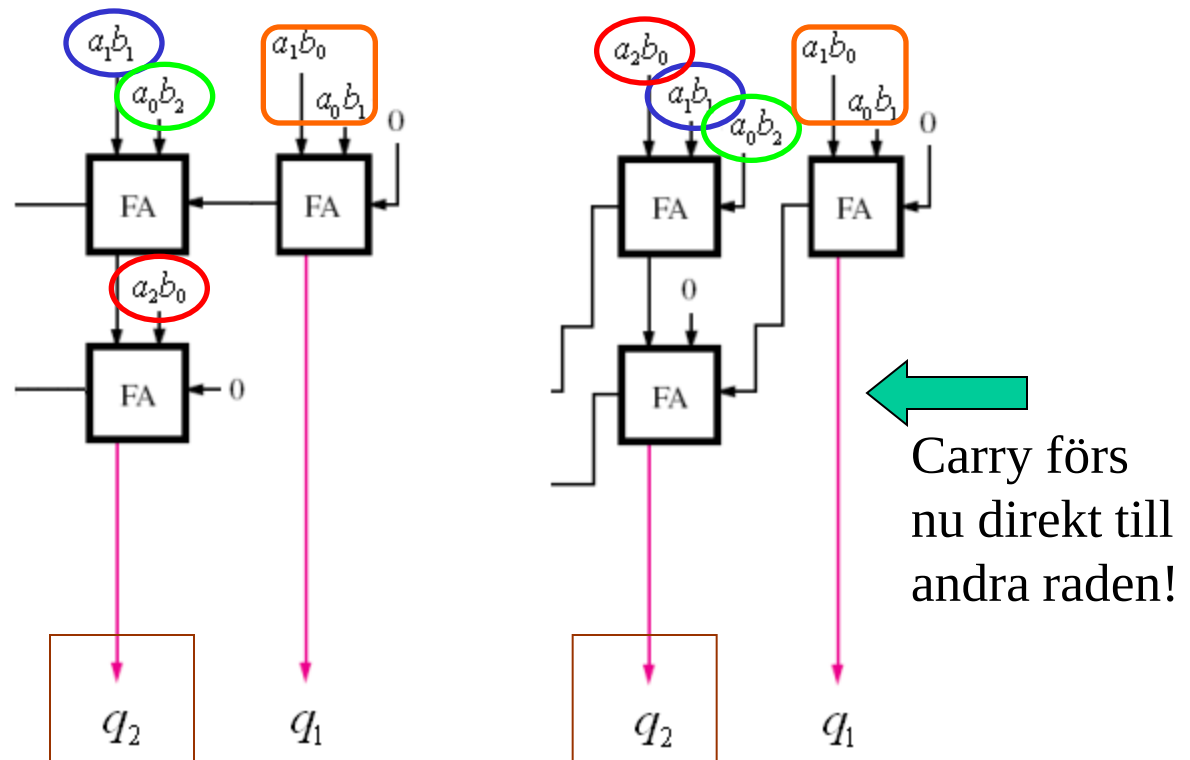
- Summabiten är lika med **"udda paritet"** av inbitarna.
- Carry out är lika med **"majoritetsvärdet"** av inbitarna.

I ingendera fallen har bitarnas inbördes ordning någon som helst betydelse.

Kan bitarna adderas i någon annan ordning?

Så här får q_2 samma resultat men med en annan bitordning!

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

En snabbare lösning - Carry-Save Multiplier (BV: sida 311)

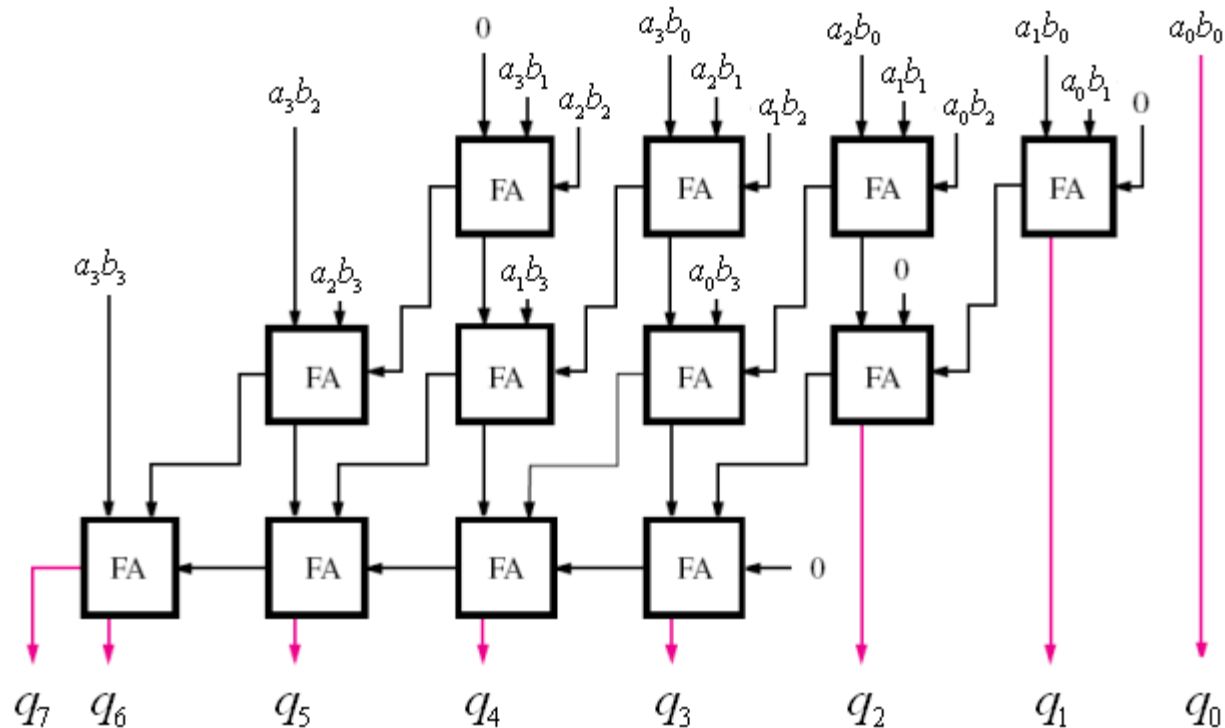

Figure 5.45 Multiplier carry-save array.

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

En snabbare lösning - Carry-Save Multiplier (BV: sida 311)

$$T_{\text{MUL}} \sim (2 \cdot N - 2) \cdot T_{\text{FA}}$$

Minskar fördröjningen
eftersom carry
utgången kopplas
direkt till nästa steg!

Carry-
fördröjs
nu genom
6 steg!

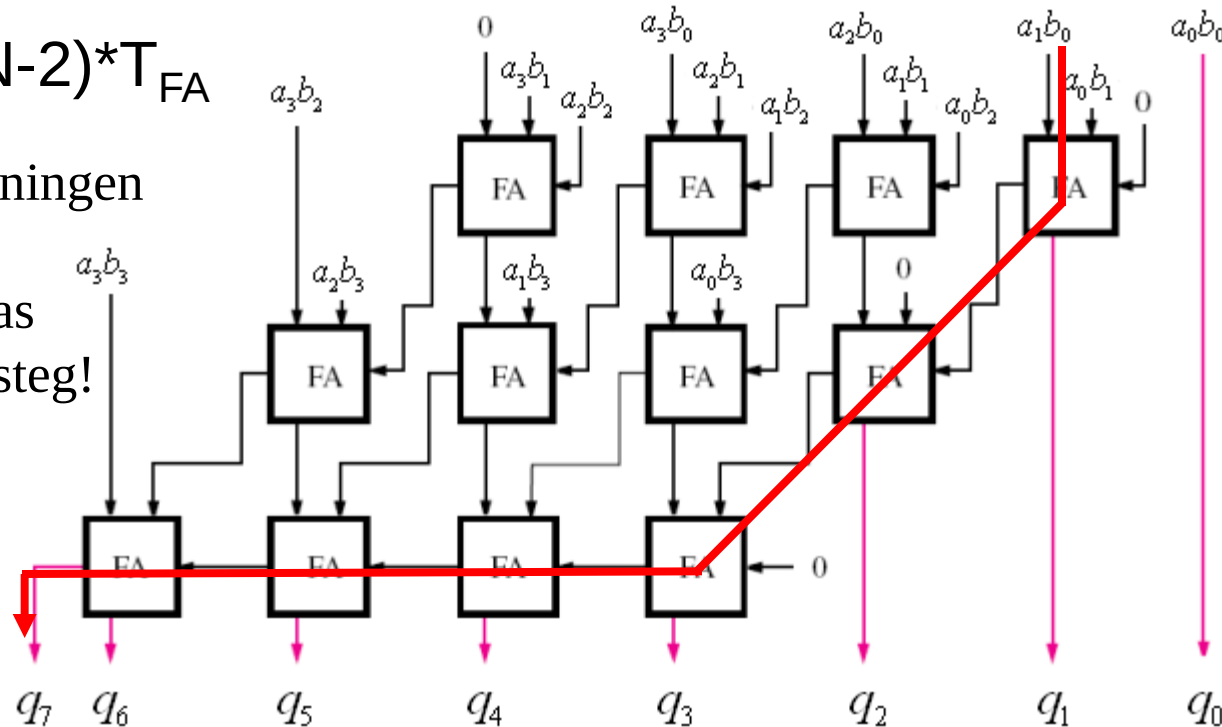

Figure 5.45 Multiplier carry-save array.

$$(a_3a_2a_1a_0) \cdot (b_3b_2b_1b_0) = (q_7q_6q_5q_4q_3q_2q_1q_0)$$

En snabbare lösning - Carry-Save Multiplier (BV: sida 311)

Extra tips:
snabb Carry-look ahead adderare här!

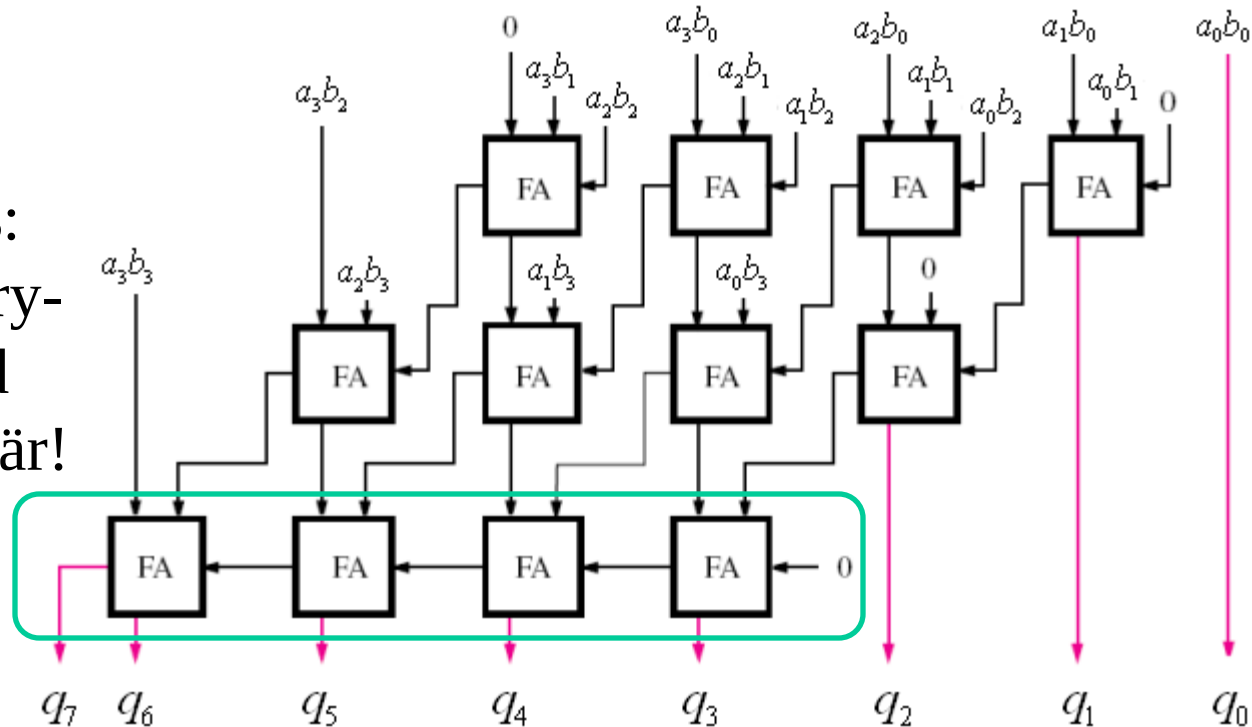

Figure 5.45 Multiplier carry-save array.

Multiplikation med två

$0101 * 2 = 1010$	$(5 * 2 = 10)$
$1010 * 2 = 10100$	$(-6 * 2 = -12)$
$01010101 * 2 = 010101010$	$(85 * 2 = 170)$
$10010101 * 2 = 100101010$	$(-107 * 2 = -214)$

jmfr multiplikation med 10 i basen 10:

$$63 * 10 = 630, -63 * 10 = -630 \text{ etc.}$$

Multiplikation med 2^n

$$0101 * 2 = 1010 \quad (5 * 2 = 10)$$

$$0101 * 2^2 = 10100 \quad (5 * 4 = 20)$$

$$0101 * 2^3 = 101000 \quad (5 * 8 = 40)$$

$$0101 * 2^4 = 1010000 \quad (5 * 16 = 80)$$

jmfr multiplikation med 10 i basen 10:

$$6 * 10 = 60, 6 * 100 = 600, 6 * 1000 = 6000 \text{ etc.}$$

Multiplikation med 2^n

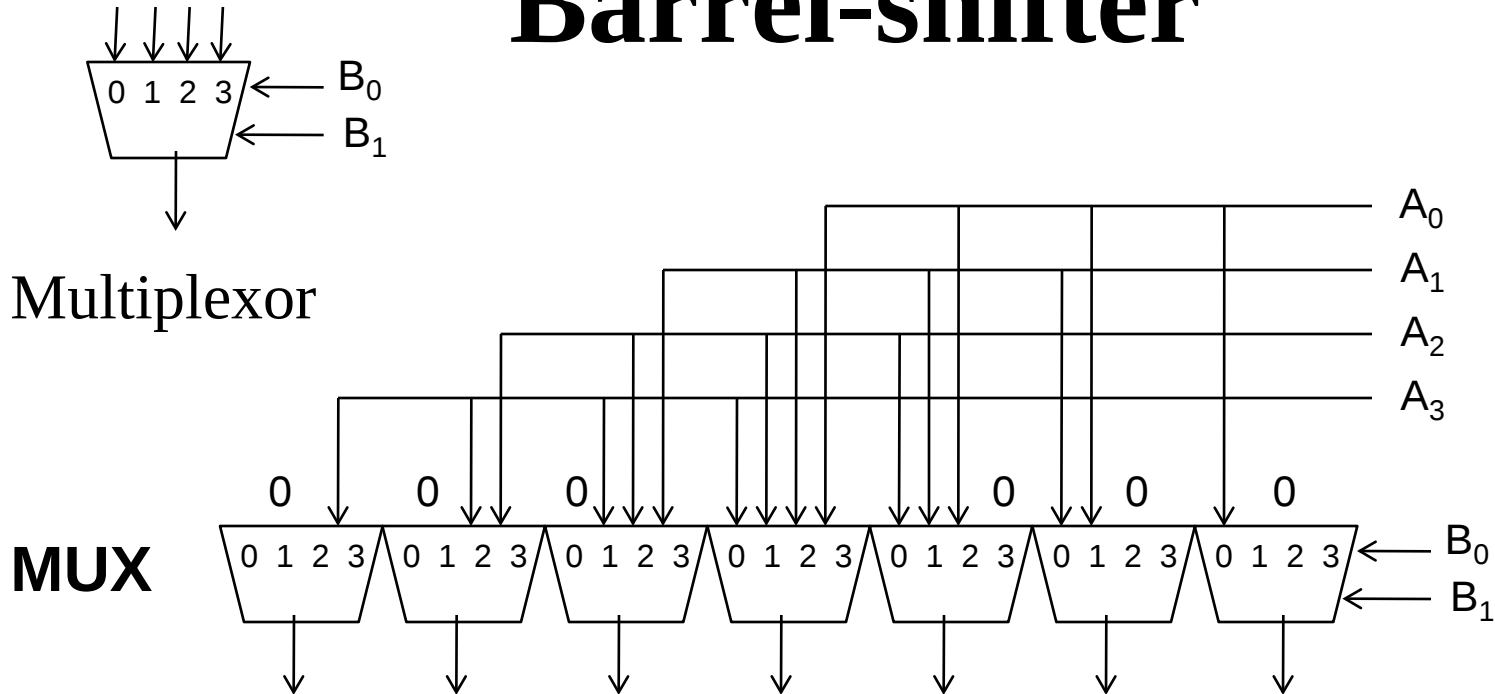
En multiplikation med 2^n kan göras med genom att skifta alla bitar n steg till vänster och att fylla på med nollor

13×8 kan beräknas genom att skifta (01011) tre bitar till höger

Resultat: 01011000 motsvarar $(104)_{10}$

Observera att man behöver flera bitar för att representera resultatet!

Barrel-shifter

Multiplikation med $(2^0, 2^1, 2^2, 2^3)$ – dvs 1, 2, 4, 8

$$(S_6 S_5 S_4 S_3 S_2 S_1 S_0) = (A_3 A_2 A_1 A_0) \cdot 2^{(B_1 B_0)}$$

Division mellan två positiva heltal (BV sid 693 fig 10.21 b)

$$\begin{array}{r}
 0101 \leftarrow 11/2 = 5 \\
 10 \overline{) 1011} \\
 \underline{- 10} \\
 001 \\
 \underline{- 00} \\
 011 \\
 \underline{- 10} \\
 1
 \end{array}$$

$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b}$
 Rest = 1

Lite mer detaljerat ... $\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b}$

[illegible]

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \qquad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$	0 1 0 1 1	$r:$
$b:$	1 0	$q:$

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \quad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$ 0 1 0 1 1 $r:$
 $b:$ -1 0 $q: 0$

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \quad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$	0 1 0 1 1	$r:$	
$b:$	-1 0		$q: 0 0$

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \quad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$	0 1 0 1 1	$r:$	
$b:$	-1 0	✓ $q:$	0 0 1

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \quad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$	0	0	0	1	1	$r:$					
$b:$				-1	0		$q:$	0	0	1	0

Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \quad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

$a:$	0	0	0	1	1	$r:$						
$b:$				-1	0	✓	$q:$	0	0	1	0	1

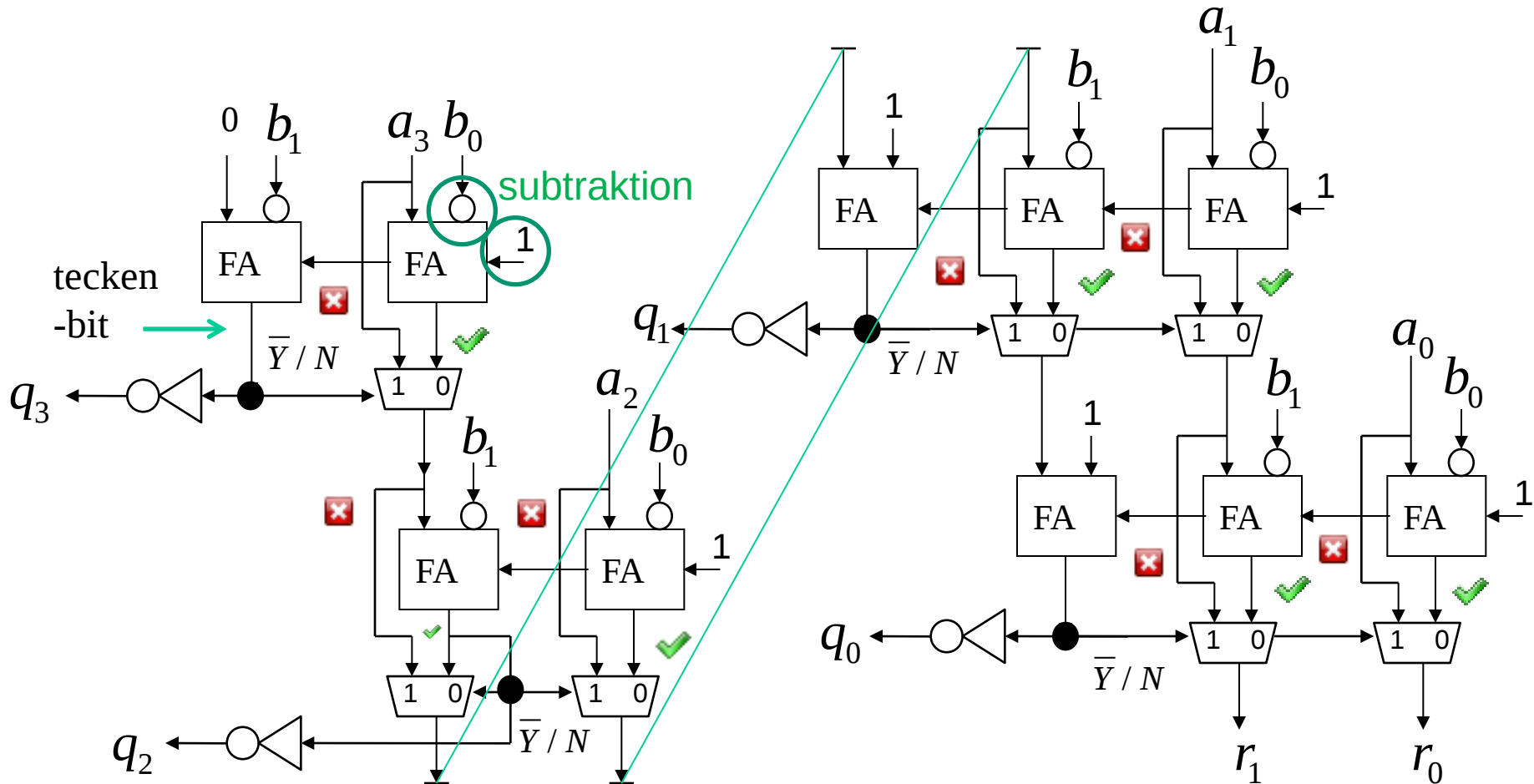
Lite mer detaljerat ...

$$\frac{a}{b} = q + \frac{r}{b} \qquad \frac{11}{2} = 5 + \frac{1}{2}$$

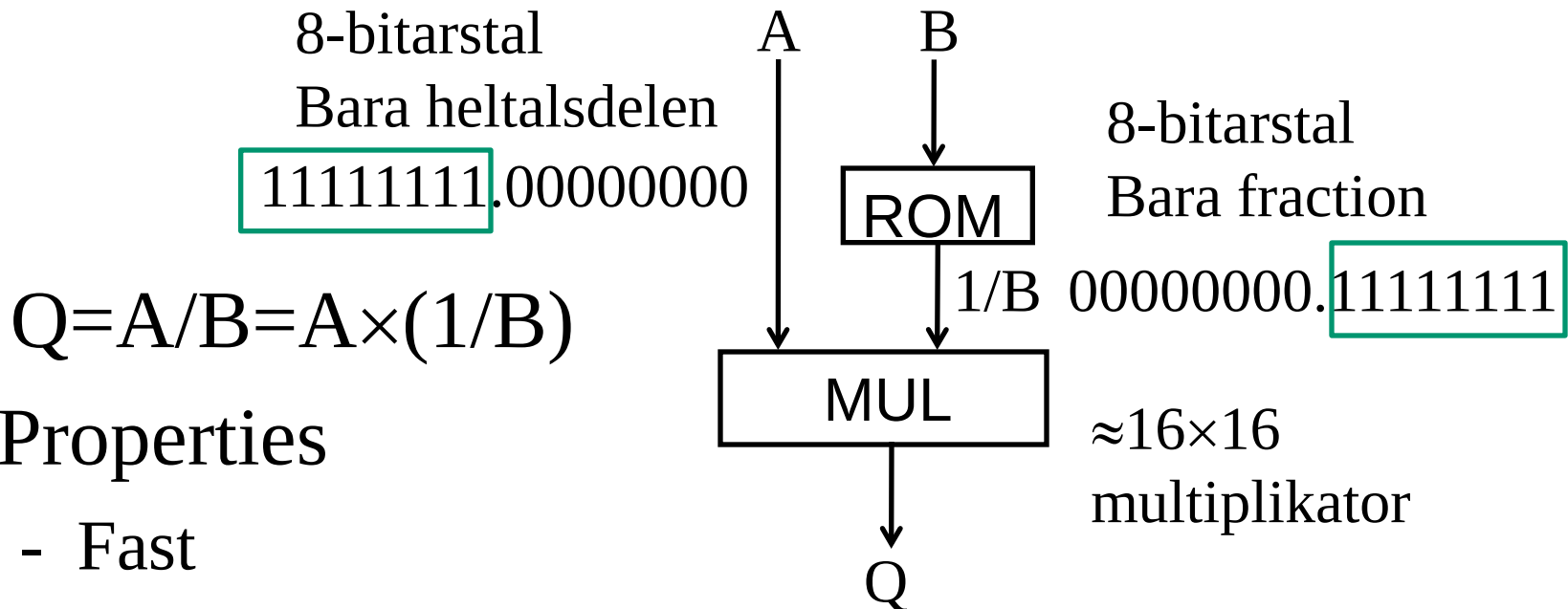
0 0 0 0 1	$r: 1$
	$q: 0 0 1 0 1$

Divideraren

$$\frac{a_3 a_2 a_1 a_0}{b_1 b_0} = q_3 q_1 q_1 q_0 + \frac{r}{b}$$

Using a multiplier and a ROM for division

- Properties

- Fast
- **VERY** big multiplicator!

Hur många Byte måste ROM innehålla om A och B är 8 bitars tal?

Division med negativa heltal

Division med negativa tal är ganska knepigt.
Ett sätt att utföra divisionen ändå

Konvertera till positiva tal

Håll reda på resultatets tecken

$$(+) \cdot (+) \Rightarrow (+) \quad (+) \cdot (-) \Rightarrow (-)$$

$$(-) \cdot (+) \Rightarrow (-) \quad (-) \cdot (-) \Rightarrow (+)$$

Två-komplementera till negativt tal om nödvändigt

Division med 2

$$\begin{array}{ll} 0 \rightarrow 01010/2 = 00101 & (10/2 = 5) \\ 1 \rightarrow 10100/2 = 11010 & (-12/2 = -6) \end{array}$$

jmfr division med 10 i basen 10:
 $630/10 = 63$, $-630/10 = -63$ etc.

Logiskt och Aritmetisk shift höger

Man skiljer mellan logisk och aritmetiskt shift

***Logisk shift* höger shiftar bara till höger. Bitarna skall ej tolkas som ett tal. Man fyller bara på med 0:or.**

***Aritmetisk shift* höger behandlar bitarna som ett tal. Teckenbiten behålls vid shift. Man fyller på till vänster med teckenbiten.**

Division med 2^n

$1010/2 = 101$	$(10/2=5)$
$10100/2^2 = 101$	$(20/4=5)$
$101000/2^3 = 101$	$(40/8=5)$
$1010000/2^4 = 101$	$(80/16=5)$

jmfr division med 10 i basen 10:

$60/10 = 6$, $600/100 = 6$, $6000/1000 = 6$ etc.

Division med 2^n

En division med 2^n kan göras med genom att skifta alla bitar n steg till höger och att fylla på med nollor

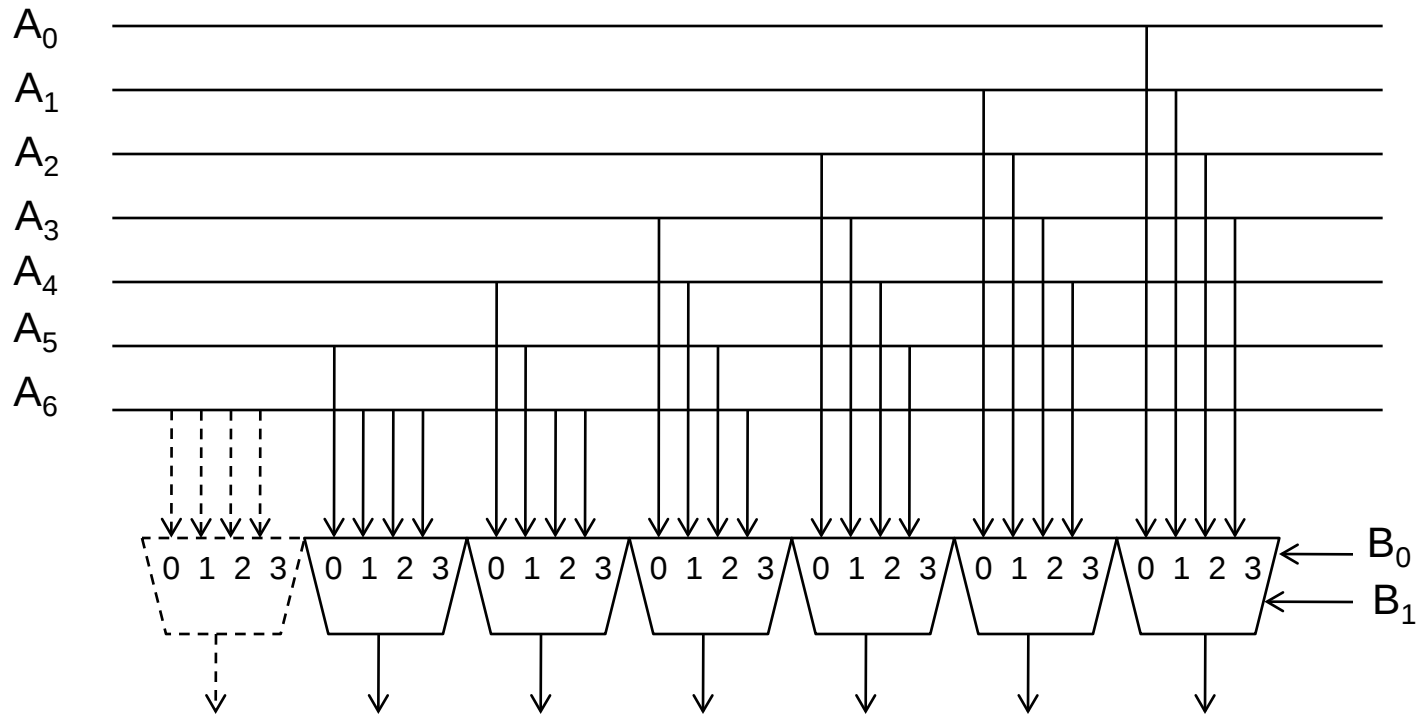
Observera att resultatet behöver *inte* bli korrekt, eftersom man egentligen behöver bitar ”efter kommatecknet”

17/4 motsvarar att skifta 010001 2-bitar till höger

Resultat: $000100 = (4)_{10}$

Eftersom $(0.25)_{10}$ inte kan representeras är resultatet inte korrekt!

Barrel-shifter

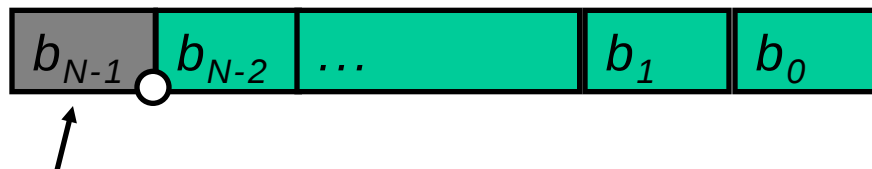
Division med $(2^0, 2^1, 2^2, 2^3)$ – dvs 1, 2, 4, 8

$$(S_6 S_5 S_4 S_3 S_2 S_1 S_0) = (A_7 A_6 A_5 A_4 A_3 A_2 A_1 A_0) / 2^{(B_1 B_0)}$$

Fix-tal (Fixed-point numbers)

Två-komplementsrepresentation

$$B = b_{N-1} . b_{N-2} \dots b_1 b_0 \quad \text{where } b_i \in \{0, 1\}$$

Sign Bit

Decimalt värde

$$FiP(B) = -b_{N-1} 2^0 + b_{N-2} 2^{-1} + \dots + b_1 2^{-(N-2)} + b_0 2^{-(N-1)}$$

Detta format kallas också för Q_{N-1} -format eller *fractional representation*

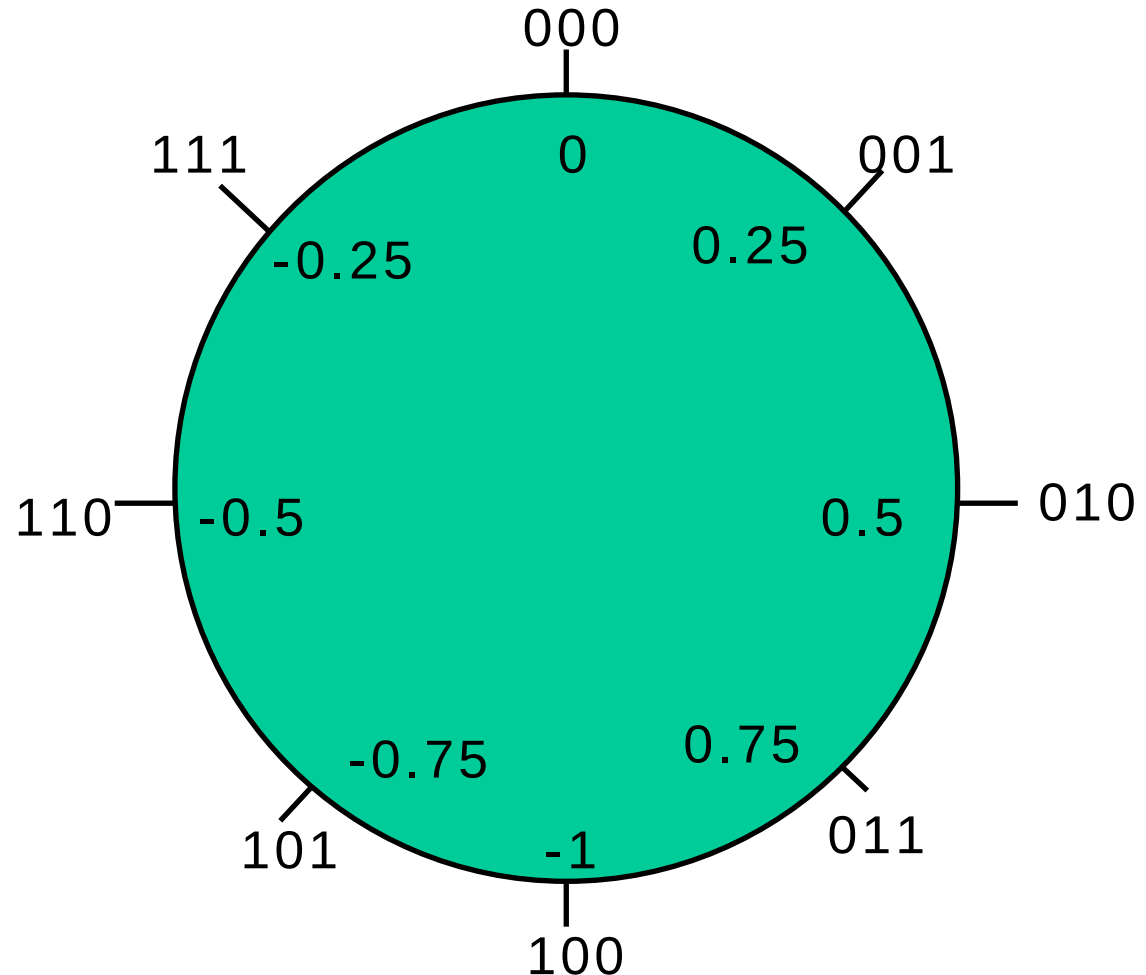
Fixed-Point Q2-Representation

Se detta som ett
pedagogiskt
exempel:

**Tre-bitars
fixpunktstal**

Ett talsystem
med bara 8 tal
är ju i praktiken
oanvändbart!

Fixed-Point Q2-Representation

0.11 0,75

0.10 0,5

0.01 0,25

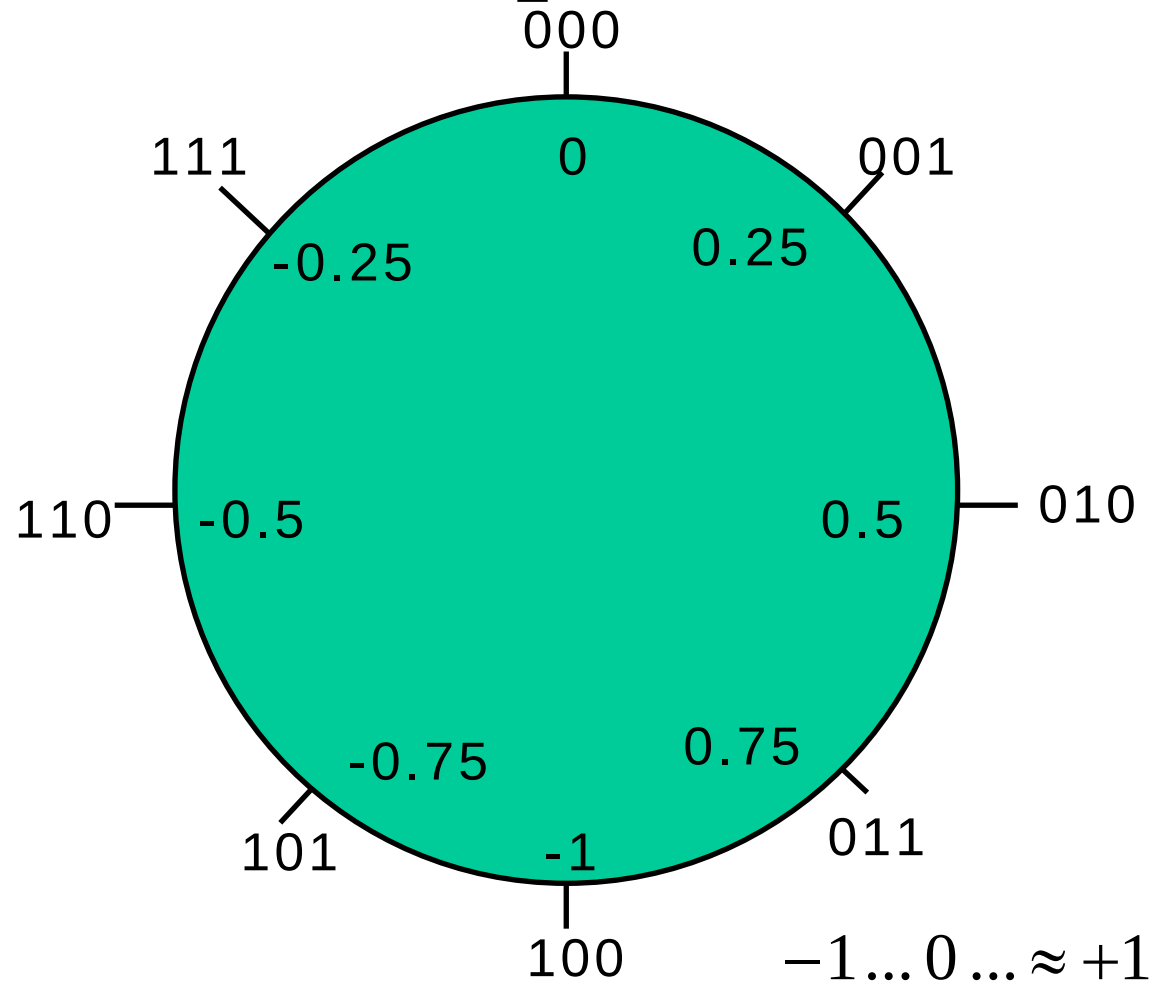
0.00 0

1.11 -0,25

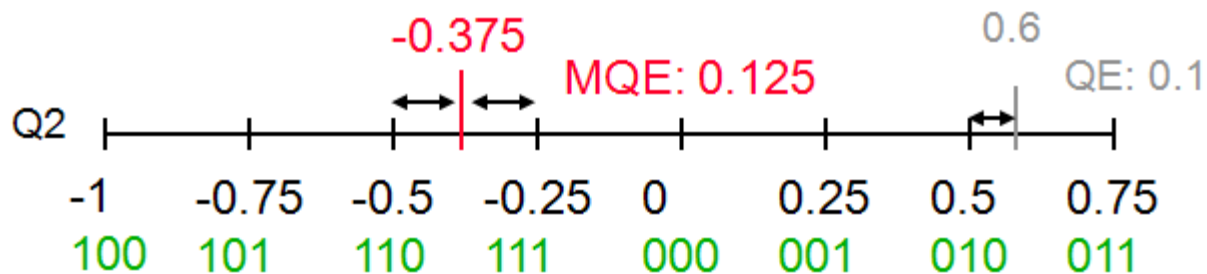
1.10 -0,5

1.01 -0,75

1.00 -1.0

Maximalt kvantiseringsfel

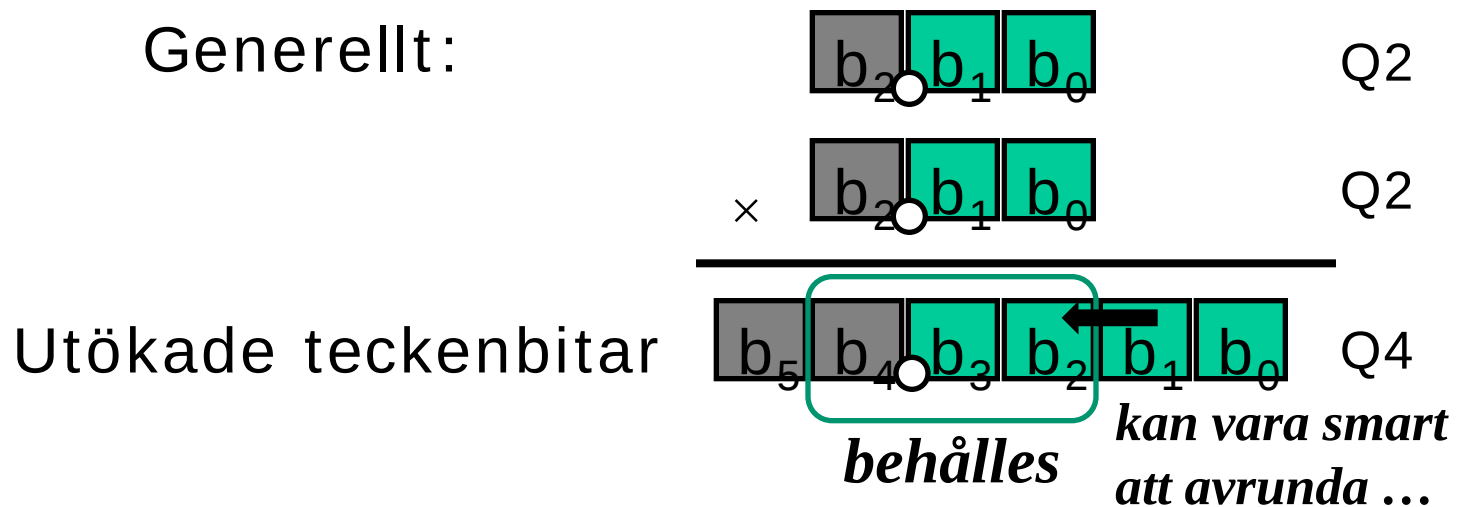
- Maximum Quantization Error:
 - Since not all numbers can be represented, quantization errors occur.

Multiplikation i Q-formatet

Multiplikation orsakar inte overflow i Q-formatet, men kan resultera i *förlust av precision*

$$\begin{aligned} & (1.10)_2 \times (0.11)_2 \\ &= (1.1010)_2 \quad (\text{Q4-format}) \\ &= (1.10)_2 \quad (\text{Q2-format}) \end{aligned}$$

Generellt:

Q-formatet

**Fixpunktsmultiplikation och
fixpunktsdivision utnyttjar samma
hårdvara som
heltalsmultiplikation och
heltalsdivision.**

Användning: Digitala filter – tex. ljudkortet

Flyt-tal (eng. Floating-Point Numbers)

- Ett flyt-tal representeras med en *tecken-bit*, *exponent-bitar* och en mantissa (*fraktions-bitar*)

- Värdet beräknas som

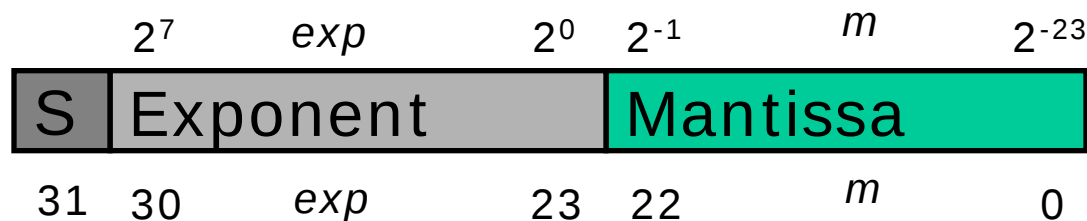
$$FIP(B) = (-1)^s * (1.m) * 2^{\pm exp}$$

- Ofta är *exp* **biaserad** (har en **offset**), vilket då ger

$$FIP(B) = (-1)^s * (1.m) * 2^{exp-(bias)}$$

IEEE-754

- Flyttals-standarden IEEE-754 definierar ett 32-bit flyttal som

- Värdet beräknas för en 8-bitars exponent enligt nedan
$$FIP(B) = (-1)^s * (1.m) * 2^{exp-(127)}$$
- Speciala bit pattern har reserverats för att representera negativ och positiv nolla

Floating-Point Numbers (IEEE)

- Exponent Values 1 to 254: normalized non-zero floating-point numbers; biased exponent (-126...+127)
- Exponent of zero and fraction of zero: positive or negative zero
- Exponent of ones and fraction of zero: positive or negative infinity
- Exponent of zero and fraction of non-zero: Denormalized number (true exponent is -126), represent numbers from 0 to 2^{-126}

$$FIP(B) = (-1)^s * (0.m) * 2^{-126}$$

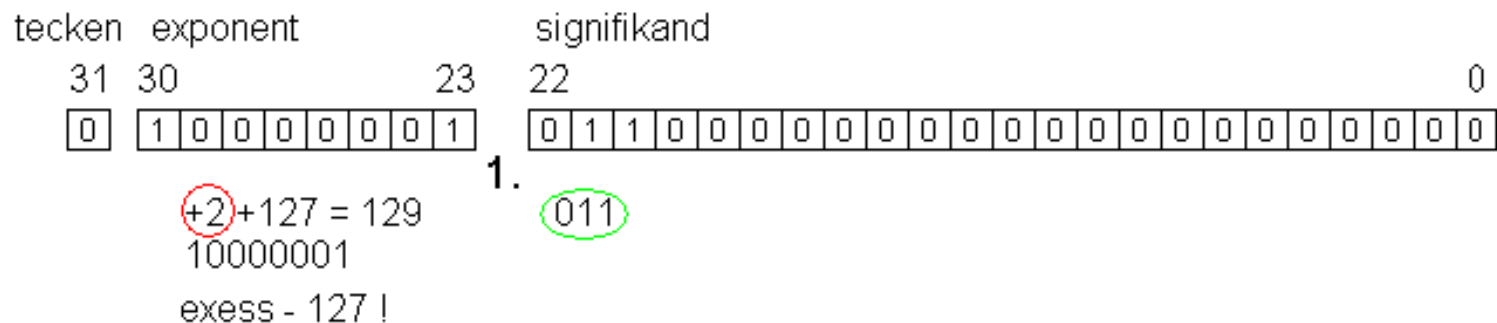
- Exponent of ones with a non-zero fraction: **NotANumber** (Exception Condition)
- There is also a standard for a 64-bit number

IEEE – 32 bit float

Tecken 1 bit, exponent 8 bitar,
signifikand (mantissa) 23 bitar.

$$+5,5_{10} = +\overbrace{10}^5 \overbrace{1.1}^{1/2}_2$$

Normaliserat: $+1.011 \cdot 2^{+2}$

Genom att exponenteten skrivs excess-127 kan flyttal storlekssorteras med vanlig heltalsaritmetik!

Behandlas igen i Datortekniken ...

Decimalt additionsexempel

$$\begin{array}{lcl} & \text{normalized} & \text{aligned} \\ a = 123456.7 & = 1.234567 \cdot 10^5 & \\ b = 101.7654 & = 1.017654 \cdot 10^2 = 0.001017654 \cdot 10^5 & \end{array}$$

Det **tal som är minst** (här **b**) skiftas (align) så båda talen får **samma** exponent.

$$\begin{array}{r} c = a + b \\ \begin{array}{r} 1.234567 \cdot 10^5 \\ + 0.001017654 \cdot 10^5 \\ \hline 1.235584654 \cdot 10^5 \end{array} \end{array}$$

*Flyttalsoperationer är mycket krävande, om man inte har specialiserad hårdvara - **addition** kan vara mer krävande än multiplikation!*

Svaret kan behöva normaliseras (skiftas).

Addition med flyttal

- Givet två flyttal:

$$a = a_{frac} \cdot 2^{a_{exp}}$$

$$b = b_{frac} \cdot 2^{b_{exp}}$$

- Summan av dessa tal är:

$$c = a + b$$

*Det tal som är
minst skiftas*

$$= \begin{cases} (a_{frac} + (b_{frac} \cdot 2^{-(a_{exp} - b_{exp})})) * 2^{a_{exp}} & , \text{if } a_{exp} \geq b_{exp} \\ (b_{frac} + (a_{frac} \cdot 2^{-(b_{exp} - a_{exp})})) * 2^{b_{exp}} & , \text{if } b_{exp} \geq a_{exp} \end{cases}$$

Subtraktion med flyttal

- Givet två flyttal:

$$a = a_{frac} \cdot 2^{a_{exp}}$$

$$b = b_{frac} \cdot 2^{b_{exp}}$$

- Differensen mellan dessa tal är:

$$c = a - b$$

*Det tal som är
minst skiftas*

$$= \begin{cases} (a_{frac} - (b_{frac} \cdot 2^{-(a_{exp} - b_{exp})})) * 2^{a_{exp}} & , \text{if } a_{exp} \geq b_{exp} \\ (b_{frac} - (a_{frac} \cdot 2^{-(b_{exp} - a_{exp})})) * 2^{b_{exp}} & , \text{if } b_{exp} \geq a_{exp} \end{cases}$$

Decimalt multiplikationsexempel

$$c = a \cdot b$$

$$a = 4,734612 \cdot 10^3 \quad b = 5,417242 \cdot 10^5$$

*Resultatet har fler
siffror än vad som
ryms – avrunda.*

$$c = 4,734612 \cdot 5,417242 \cdot 10^{3+5} = 25,648538980104 \cdot 10^8$$

$$c = 2,564854 \cdot 10^9 \quad \text{normalisera}$$

Multiplikation innebär att man gör en addition av exponenterna, och en multiplikation med fraktionsdelarna. Svaret måste sedan normaliseras (skiftas).

Multiplikation med flyttal

- Givet två flyttal:

$$a = a_{frac} \cdot 2^{a_{exp}}$$

$$b = b_{frac} \cdot 2^{b_{exp}}$$

- Produkten av dessa tal är:

Enklare!

$$c = a * b$$

$$= \left(a_{frac} * b_{frac} \cdot 2^{a_{exp} + b_{exp}} \right)$$

Division med flyttal

- Givet två flyttal:

$$a = a_{frac} \cdot 2^{a_{exp}}$$

$$b = b_{frac} \cdot 2^{b_{exp}}$$

- Kvoten mellan dessa tal är:

$$\begin{aligned} c &= a / b \\ &= \left(a_{frac} / b_{frac} \cdot 2^{a_{exp} - b_{exp}} \right) \end{aligned}$$

Uppstädning efter flyttals-operationer...

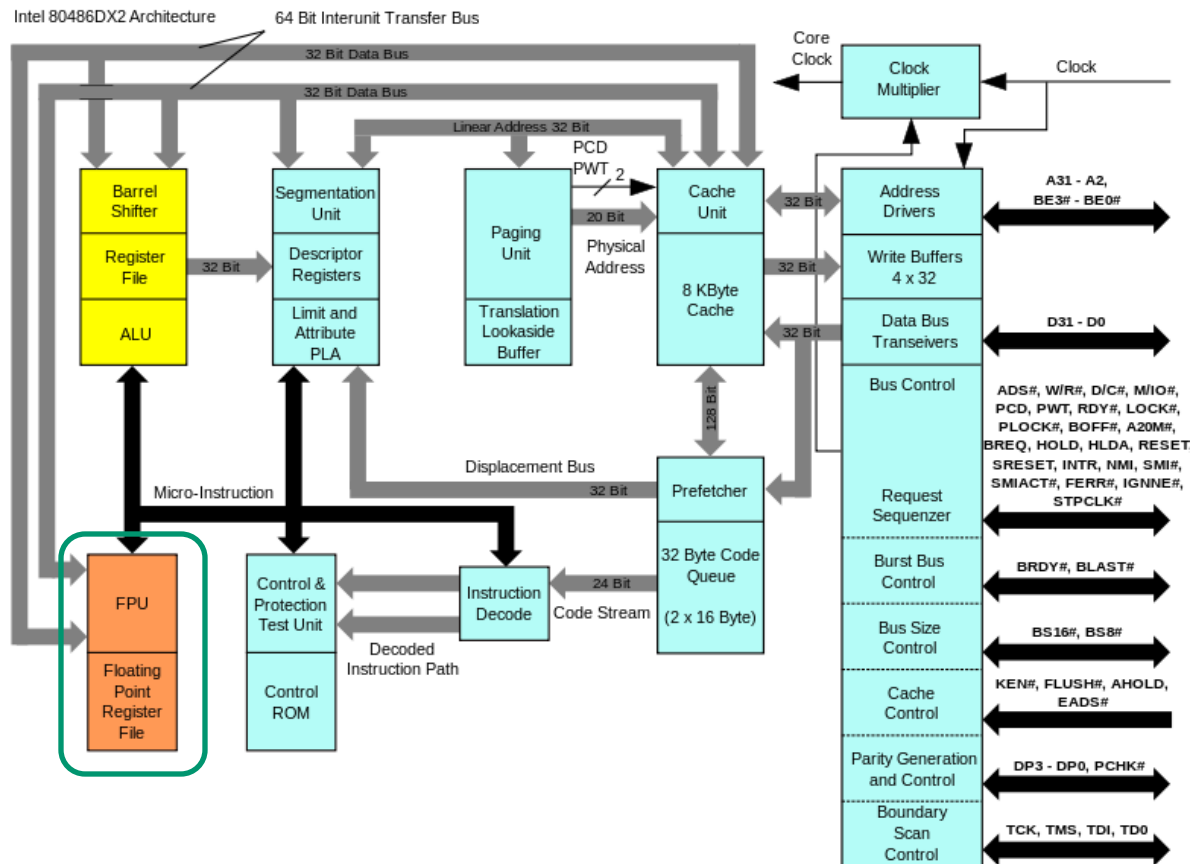
- När en flyttals-operation är klar måste den normaliseras
 - Mantissans skiftas tills dess första bit är 1
 - För varje skift-steg så räknas exponenten upp eller ned med ett.
 - Mantissans bitar till höger om den första ettan sparas
- Om exponenten är noll är mantissans första bit 0

$$FLP(B) = (-1)^s * (1.m) * 2^{exp-(127)}$$

$$FLP(B) = (-1)^s * (0.m) * 2^{(126)}$$

Flyttalsenhet

Det krävs mycket kod och beräkningstid för att utföra flyttalsoperationer med en dator som saknar hårdvarustöd för detta. PC-datorerna har haft inbyggda flyttalsenheter från och med 486 (1989).

Dyraste mjukvarubuggen?

ESA rocket crashes at launch - 1996

double (64-bitars flyttal)

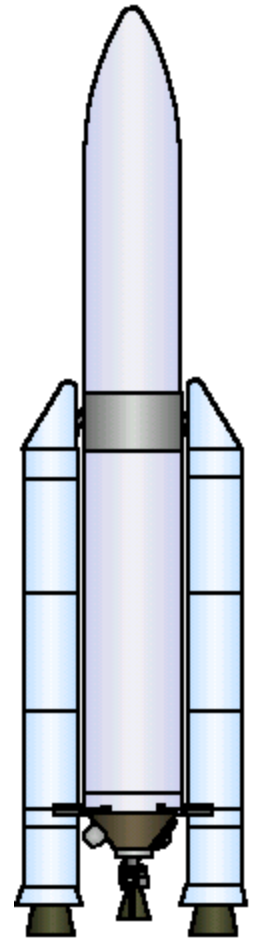

Översättningen blev fel –
rymdes inte!

signed short int (16-bitars 2-komplementtal)

Användes i systemet för horisontel bias

Någon hade sovit under föreläsningen "aritmetik2"!

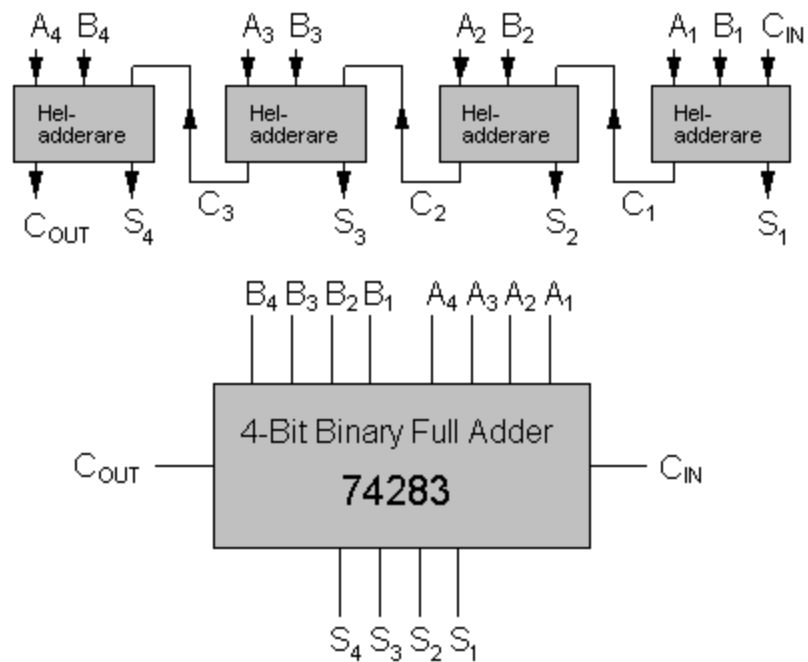
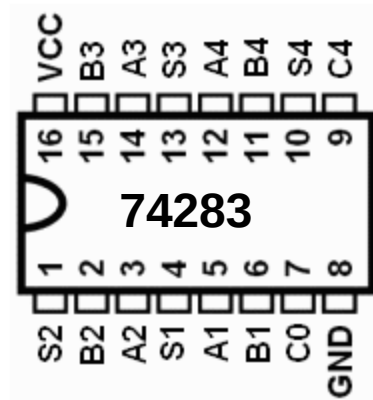
Fixed-Point vs. Floating-Point

- Fixed-Point operationer fungerar pss som heltals-operations och är snabbare
- Fixed-point värden behöver skalas, vilket ofta leder till förlust av precision
- Kostnaden för att bygga hårdvara är signifikant större för flyttals-processorer/räknare

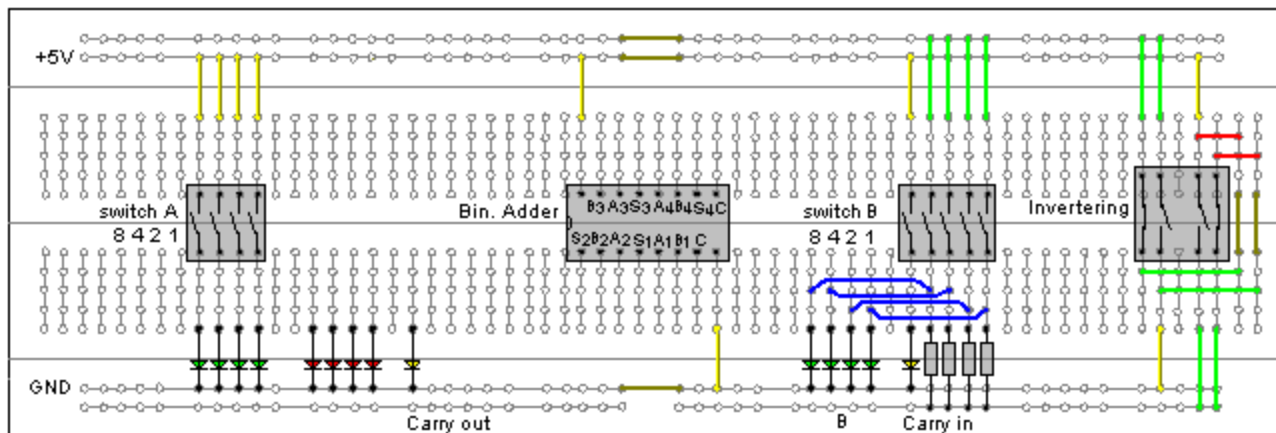
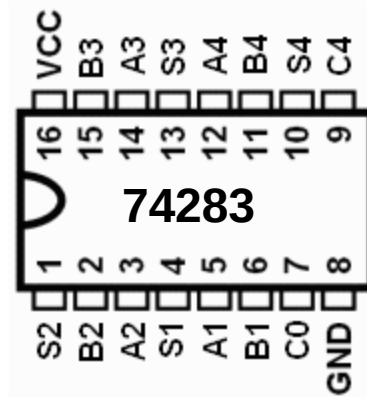
Sammanfattning

- **Multiplikation och division av heltal**
 - Konvertera negativa tal till sitt positiva dito.
 - Utför multiplikationen eller divisionen
 - Håll reda på vilket tecken resultatet skall ha
 - Konvertera positivt resultat till sitt negativa dito om resultatet skall vara negativt
- **Multiplikation med potenser av 2 (mul med 2^k)**
 - Implementeras som ett skift till vänster med k steg
- **Division med potenser av 2 (div med 2^k)**
 - Implementeras som ett (aritmetiskt) skift till höger med k steg. Teckenbiten kopieras till vänster.

Addition vid Lab1

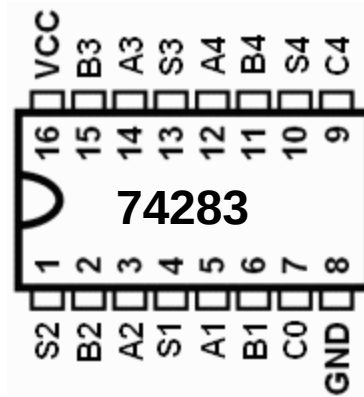
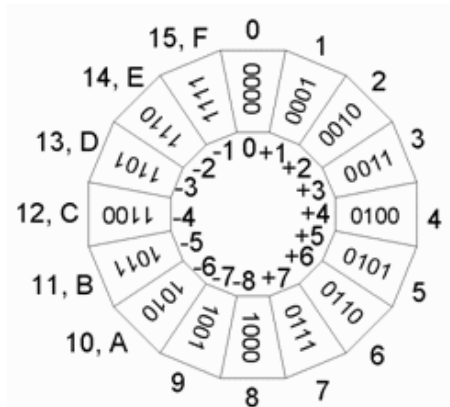

Addition vid Lab1

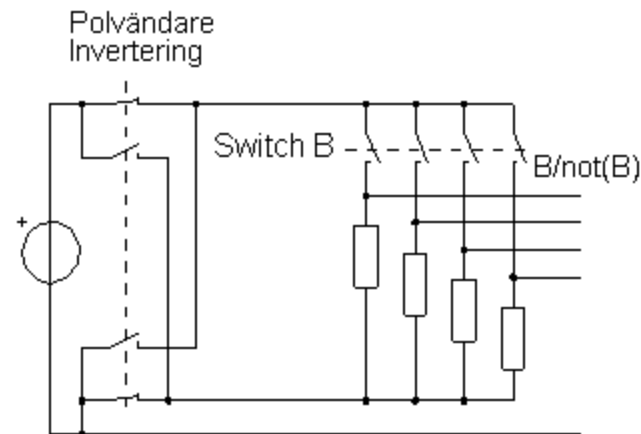
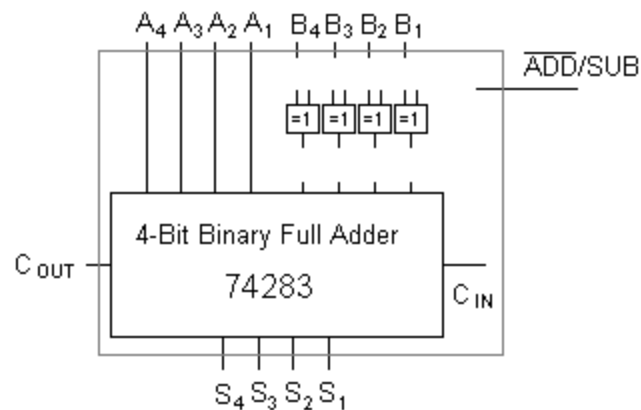
Kopplingsdäck med 4-bitsadderararkrets 74283.

Subtraktion vid Lab1

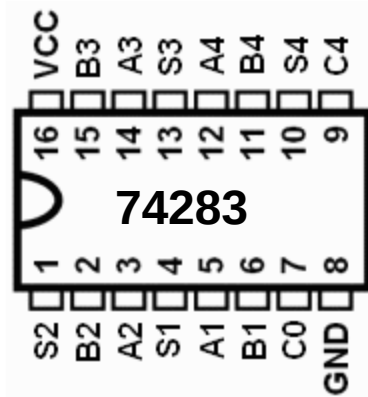

Inverteringen sker med en kontakt i stället för med XOR-grindar!

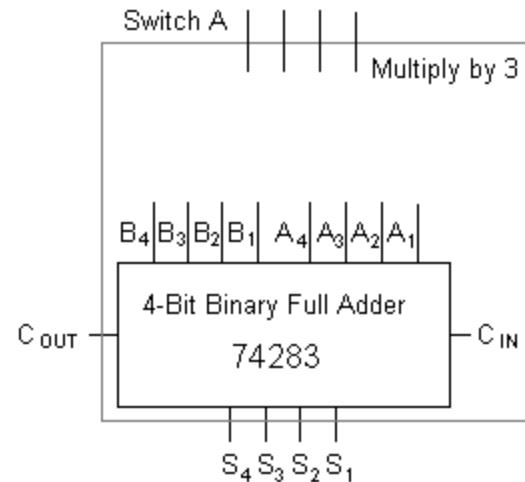
Rita klart ...

Multiplikation med konstant

?

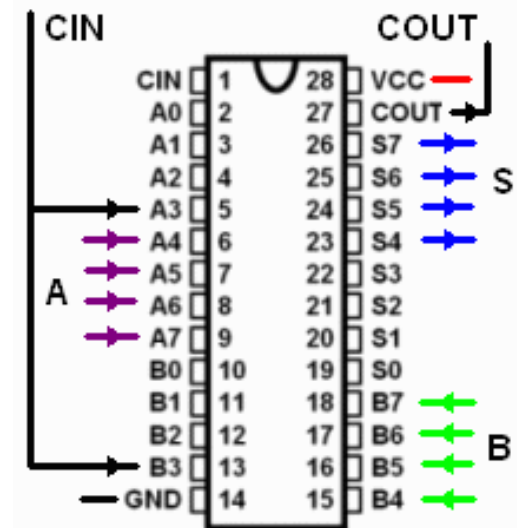
Antag att vi behöver multiplicera ett tal x med 3. Det kan man göra som $2 \cdot x + 1 \cdot x = 3 \cdot x$.

Multiplikation med den jämna 2-potensen 2, sker genom att man "skiftar" anslutningarna för talets inbitar *ett* steg åt vänster.

JBB fantasiadderarkrets!

Vid laborationen har vi kretsen **74283** som är en 4-bitsadderare. Den kretsen finns inte med till simulatorn, i stället finns en "fantasikrets" - en 8-bitsadderare. Man kan "strypa ned" kretsen till 4 bitar, som visas i figuren. 8-bitstal.

Om A3 och B3 båda är "1" så får heladderarsteget med A4 och B4 ingående carry "1" oavsett vad de tidigare ingångarna (CIN A0 B0 A1 B1 A2 B2) har för värden A3 och B3 kan därför kopplas ihop som ingående carry CIN till en fyrbitsadderare för talen A7 A6 A5 A4 och B7 B6 B5 B4 och med summan S7 S6 S5 S4.

JBB fantasiadderarkrets!

